



DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre : 10 frt — kr.
Félévre : 5 " — "
Negyedévre : 2 " 50 "
Egy hónapra : 1 " — "
Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **BARTHA MÓR.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:
Hat hasábon petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű, többzór
hirdetések alkú szerint jutányos áron vétetnek fel. Bélyegdíj min-
den külön beiktatásért 30 kr.

1517. október 31.

Ez az év — és nap-szám fordulópontot jelez a világtörténelemben egy egyházi, mint politikai tekintetben.

Tizenöt század áldozott le már az emberiség felett, azon első nagy fordulópont óta, a mikor Róma hatalmának legterjedtebb világuralmi idejében, a császárság fénykorában fellépett az istenember Krisztus az emberi boldogság alapját az egyetemes szeretetben letette, s tanítványai, követői ezen az alapon felépítették a keresztény egyházat. De ez a másfél-ezredéves épület nem lehetett az az ember-családi boldog hajlék, a melyben megvalósulhatott volna az alapító által kimondott istenorsság. Sőt minél tovább távozott időben az emberiség a kezdettől annál inkább távolodott magától az eszmétől és élet gyakorlatától is a helyett, hogy feltalálta volna boldogságát a közös ember-testvérség magasztos társadalmában, hovatovább kétségbeejtőleg nyomakodott reá az egyházi és világi uralom.

Az egyházi — theokratiai — uralom: az emberek lelkét nyűgözte le, ezt borította sötétségbe, a szerzetes rendek fekete seregének segélyével, a lélekben és igazságban álló Istenimádás helyébe állított babonás szertartások eszközlésével; a világi — főleg császári — uralom pedig, a hűbériséggel irtotta ki a szabadságnak még csak gondolatát is a jogokból kizárt, nagy embertömegből.

És e két hatalom többnyire, egymást kölcsönösen támogatva, kezelve működött s mindkettő magát isteni eredetűnek állítva nagy részben el is érte célját: a vakhódolattal. Az egyház kezében a bűnbocsánat osztogatása volt a csalétek rendeletei teljesítésére; a bűnbocsánat, a kiátkozás, inkvizíció rettenete, a megfélemlítésre. A császárság kezében a harcz erőszakos fegyverei a hódolat kieroszakolására.

De az emberiség roppant nagy számban mégis csak kellett lenniök egyes kivételes lelkeknek, a kik nem felejtkeztek meg végképpen a jogokról a lelkiismeret és emberi szabadságot, a kik gondolatuknak ezek iránti kifejezésére — a halál félelmén is felülemelkedve — bírtak bátorsággal.

És a máglyák hamvával szelnek eresztett, világba szórt porok mégsem veszték el a lelkek megtermékenyítése nélkül.

Az ő lelkesítő önfeláldozásukhoz járult 15-ik századi nagy események: a könyvnyomtatás feltalálása, — 1436 — Konstantinápolynak a törökök által elfoglalása miatt — 1453 — a görög tudósok nyugatra elszóródásával az új testamentom nyelvének s vele az eredeti szövegnek megismerése; tudomány egyetemek felállítása stb. stb. az emberi művelődés és felvilágosodás lépcső fokainak méltán tekinthetők szellemi tekintetben; az ipar kereskedelem terjedésével kiemelkedni

kezdő városok polgárai pedig mindinkább hatalmasokká kezdtek lenni a kiváltságosok ellenében. Tisztult ezekkel az emberiség sötét éjjeles hovatovább reményteljesebbé vált egy jobb kor hajnalhasadása s mind mélyebben érezhetővé az egyházvezetők vétkei nyomán megfertőztetett egyház megtisztításának s az eredeti hamisítlan krisztusi alapra visszaállításának szükségessége.

Az embervilágot kormányozó Isten, mikor legtávolabb látszik lenni, akkor van hozzá legközelebb, mint gyermekeit ideiglenesen megpróbáló, — de mégis szabadító közös Atya.

Az erfurti augustinianus zárdában már megtalálja Luther Márton a koloduló barát a Bibliának egy azon időben ritka példányát s olvasva azt, felismeri a roppant eltávolodást a Krisztusi elvektől s a keresztény egyház eredeti szervezetétől s ennek társadalmi nagy céljától, az emberiség testveri közboldogításától. Emberszerető lelke kinosan tépelődik azon nagy gondolatokkal: miként lehetne visszavezetni az emberiséget a Krisztus által letett fundamentomra, hogy az, ezen, maga építhesse az isteni kegyelembe vetett hit segélyével önboldogságának házat.

Időközben nagy — önálló pályatért nyer a Wittenbergi új egyetemen, ahonnan még szomorubb ismeretre tesz szert az egyház romlottsága iránt. Az egyház legfőbb vezetője, ki magát Krisztus Hely-

Az élet harlekinjai.

— Elbeszélés. —

— A «Debreczen» eredeti tárczája.

Írta: **Csengey Gusztáv.**

(Folytatás.)

Ugyan micsoda kastély lehet ez? — kérde magától a vándor kandidátus. Hogy is mondta csak a kocsmáros? Igaz, a falut Kormosnak hívják; de kastélyról nem hallottam semmit.

A mint a kastélyt megközelítette, egy urasági hajdu jött vele szembe.

— Csak kocsit kaphatnék, mert ezer forinttal nem járok gyalog.

Csak lesz itt valami kocsmá. Megkérdezem attól a hajdútól. De előbb a lelkészhez nézek be.

A hajdu azonban nem várta be, hogy megszólítsák; egyenszen az ifju elé állván, sipkáját levele s alázatos hangon kérde:

— Nagyságos Ungváry urnak méltóztatik lenni?

Az ifju visszahőkölt s csodálkozva felelé:

— Ungváry vagyok, de nem nagyságos ur.

— Már azt csak tessék rám bizni. Csak utánam tessék. Várják már nagyba.

— Várnak? Kicsoda?

— A tekintetes ur.

— Micsoda tekintetes ur?

— Itt a kastélyban.

— De hogy hívják?

— Már azt csak tessék rá bizni. Erre

kérem. Itt a kis ajtóhoz érünk. Azt parancsolták, hogy erre vezessem a nagyságos urat.

— De édes barátom, én nem szándékozom ebbe a kastélyba menni, más utam van nekem.

— Már azt csak tessék rák bizni.

— De hát ha nem bizom senkire?

— Nem jó lesz, nagyságos uram, be-

viszük erővel, vagyunk ám elegendő hozzá.

— Már úgy csak inkább a magam láb-

ban megyek be.

— Úgy lesz helyesen. Csak erre nagyságos uram.

— Micsoda ördögös varázslat ez?

— Kérde a kandidátus fejcsóválva követvén a hajdút.

Egy kis ajtón a kertbe jutottak, onnan

a kastély folyosójára, innen meg egy tágas

előszobába. Itt a hajdu csizma es ruha ke-

feket szedett elő; hamarjában megtisztogatta

a vándor diák csizmáit, megkefélte ruháját,

aztán intett neki, hogy kövesse.

Most benyitottak jobbra, ott egy csinos

szobából egy még csinosabb szobába, onnan

ismét balra egy elegáns szalonba értek.

Itt méltóztassék várni, — szölt a vezető s ezzel kivonult.

Bodza, vagy ha jobban tetszik, Ungváry Kálmán szét nézett, aztán szemét dörgölte, ha nem álmodik-e? Ismét szét nézett s ismét lehunya szemét, mire másodsor felnyitotta: egy tündérszép leányka állott előtte mosolyogva.

— Aranka! — kiáltott bámulva az ifju.

— Én vagyok, Kálmán! szölt a leányka édes-dallamos hangon.

— Én Istenem! suttogta az ifju. Mi történik velem?

— Ugy-e, álomnak hinné ön? Én is annak hittem, de atyám meggyőzött róla, hogy való.

— Atyja?

— Végre megtalalmazhatnám önt a méltatlanságért, melyet ön ellen elkövettek, ha tudnám, hogy még —

A tündérke elpirult s az utolsó szót nem tudta kimondani; az ifju pedig annál kevésbbé tudott szólni.

— Mondja csak — folytató a leányka, emlékszik-e reá, mielőtt a grófokat elhagyta, még egyszer a zongorához ült, egy kedves dalt játszott el. Emlékezik?

— Emlékszem, rebege az ifju.

— Óh nem tudom elhinni, mig el nem mondja.

tartójának nevezi s kit annak tart az elvakított világ — Rómában a pápa — a híres Medici-ház egyik tagja X. Leo van a pápák trónján. Fényűző papi fedelem, kinek lelkében nem annak a Krisztusnak lelke él, akinek fejét nem volt hova lehajtania, hanem a világi élvek utáni vágy; de egyszersmind a dicsőség szomj, hogy Péter templomát — ezt az építészeti remeket, ő végeztesse be.

A pápai kincstár a költséget nem bírja meg; de megbírja az a kifogyhatatlan kincstár: a bűnbocsánatárulás. Bérbe adja e nagy jövedelmi forrást. A főbérlok ismét albérletbe bocsátják. A kibocsátott árulók — dominikánus barátok — fáradhatatlan hivei az indulgentia-árulásnak... hiszen a bejövő pénzből jó százalékot huznak; az áru pedig nagyon kelendő, mert az elkövetett bűn nagyon sok; sőt még az elkövetkezökre is lehet bűnbocsánatot vásárolni. Tehát szabad a vásár, — a mely eladóra és vevőre biztos nyereség.

A Wittenbergai zárda csendjét is felveri a Tetzel dominikánus barát szemtelen kiabálása: „mihelyt pénzéd nálam koppan, lelked mindjárt menybe toppan“... s miután Luther a gyónató székben hiába várja, a bűnvallásra és abszolvációra a hiveket; hiába ír a püspökökhöz s hiába szónokol a templomban a szörnyű visszaélés ellen; a végsőre határozza el magát: ki szegezi 95 tételét a wittenbergai vartemplom ajtajára — 1517. október 31-én.

Azok a kalapácsütések az emberiség egyházi, — de az e téren való felvilágosodás nyomán köztársadalmi reformálásának is nyitányát hangoztatták. A világtörténelem harmadik nagy szakát Luther nyitotta meg.

Azóta 382 év folyt le. Az emberiség ismét ott áll, hogy rendkívüli szüksége volna arra, hogy egy új Luther kalapácsütéseit hallhatná, mert ennek az önző társadalomnak ismét szüksége volna, a visszaélésskre reámutató tételre s talán ezek száma körünkben a 95 számot jóval felülmúlná!

Bizzunk!... Az Isten az emberiség közös atyja ma is, a ki, ha késni, látszik is — el nem marad, hanem küld idejében segítséget és ha megpróbálta megis szabadítja ember-gyermekeit Ugy legyen! —a —r.

Debreczen, október 30.

A trónörökös Magyarországon. Ferencz Ferdinánd főherceg november hó 3-án Zombolyán a Nagy-Becskekre utazik. Innen Écskára megy, hol mint gróf Harnoucourt vendége a tiszteletére rendezett vándorúton vesz részt. Hivatalos fogadtatás nem lesz.

A hadügyi kormányzat és az iparosok. A közös hadügyminiszter s vele együtt mindket honvédelmi miniszter is érdekes rendeletet adott ki, mely bizonyossága annak, hogy a katonai kormányzatnak is kezd érdeke lenni az iparosok érdekei iránt. A miniszteri rendelet az, hogy hagyják meg az illetékes katonai hatóságoknak; hogy tartós szabadságolások alkalmával, a mióta t. i. a törvényszerű tényleges szolgalmi kötelezettség — 3 illetve két év — letelte előtt szabadságolják a katonákat, mindig különös tekintettel legyenek azokra, a kik valami ipari szakiskolát végeztek s első sorban mindég ezeket szabadságolják. — E rendelet nagyot könnyít azon nagyobb ipari kiképzésben részesültek katonai szolgalmán, kiknek nincs egyévi önkéntesi jogosultságok. De hát az ipar iránti érdeket, nemcsak szabadságolt iparos katonák iránt kellene megmutatni, hanem a katonai felszerelésben reszítésében a kis iparosoknak, akiket most a tőke, gyárakban nyilatkozó hatalma, amely a katonai felszereléseket is uralja, nemcsak lezorít a versenytérről, hanem végromlással fenyeget. Ez ügyben is tanúsítsanak érdeket a hadügyminiszterek.

Becsapta az ajtót kacagva és mindig távolabb hangozott trillázó kacagása, míg végre elenyészett.

— Észvesztő bolond álom, dörmögte az ifju.

De nem ért rá sokáig tündönni; azon oldalról, melyen a leánya eltűnt, egy kemény vonású, de most nagyon nyájas arcú öreg ur lépett be s mind a két kezét nyujtva kiáltá:

— Isten hozta kedves gróf ur, Isten hozta! Ezzel megragadva az ifju kezét mindkét kezével, megrázta azt emberül.

— De uram! — kiáltá végre az ifju, erővel akarván széttépni a bűvös hálót, mely körülötte szövődött. Én nem vagyok gróf, szegény kandátus vagyok.

— És gyalog jön Jénából... tudom, tudom.

— De kérem, itt valami borzasztó félreértésnek kell lenni. Tessék elhinni, én nem vagyok gróf, az én nevem Bodza Kálmán.

— Ha-ha-ha! — tudom. Az én Ábris barátom még apai gondoskodásában sem fedkezett meg hőbortos tréfáiról; jó, hogy még valami tisztességes predikátumról gondoskodott, különben nem tudná az ember megszokni; no de az Ungváry név elég jó hangzású; kérem, legyen szives ezt megtartani, legalább ideiglenesen; a másikat felejtjük el.

— Ideiglenesen? de hisz ez az én jogos predikátumom; apám nemes ember volt.

— Nagyon jól tudom, kedves fiam, engedje meg, hogy így szólithassam, hisz ugy is fiam lesz — bizony nemes ember, még pedig régi főnemesi családból való; a gróf Bükkönyi család régi, nagyon régi.

A képviselőház ülése.

A képviselőház tegnap rövid ülést tartott.

Perczel Dezső elnök rövid szóval elparentálta Urányi Imrét, Mórmaros-Sziget elhunyt képviselőjét s bemutatva Sczytovsky János szécsényi képviselő megbízó levelét.

Egész csomó feliratot és kérvényt is mutatott be, továbbá azt jelentette, hogy Barabás Béla s Béla sürgős interpellációra jelentkezett, (Helyeslés a zélsőbalon), tekintettel arra, hogy a Háznak szerdan nem lesz ülése.

Kovács Pal előadó több vasuti javaslatról referált.

Lukács László pénzügyminiszter benyújtotta a budget-provizióriumról szóló javaslatot.

Daranyi Ignác földmivelesi miniszter a gazdasági munkavállalkozók és segédek közt levő viszonyról s a vízi és vasuti vállalatokkal alkalmazott napszámokról nyujt be javaslatot. Érdekes megvilágítása után a tartalékosok magyar nyelven jelentkezése ellen elkövetett büntetéseknek Barabás Béla következő interpellációt terjeszti be:

1. Igaz-e, hogy a közös hadügyminiszter saját hatáskörében egy rendeletet adott ki, a mely szerint a magyar korona területén a közös hadsereg ellenőrző szemlélő megjelenő hadkötelesek, az eddigi szokástól eltérőleg, csakis a Hier német szóval kötelesek nekük felhívanál jelentkezni? Ha igaz, minő ok vezette a közös hadügyminisztert a magyar szó használatának ilyen tüntetesszerű eltiltására.

2. Igazak-e a hírlapokban közölt ama tudósítások, hogy a hadköteleseket, akik é jelentkezésnél a magyarszót használták, nemcsak sértő kffejezésekkel, de katonai büntetéssel, elzárással és egyéb szigorú módon sújtották?

3. Mi módon szándékozik a miniszterelnök ur elégtételt szerezni azért a vakmerő serelemért, amelyet a közös hadügyminiszter ismeri rendeletével a hazánkban egyedül törvényes és hivatalos magyar nyelven a magyar nemzet fiainak anyanyelvén ejtett s szándékozik-e intézkedni, hogy az ellenőrzési szemlélő a hadsereg nemetnyelvén kívül itt Magyarországon a jelentkezésnél: magyar szó is büntetlenül használtassék,

— »Fáj a szívem, majd megszakad, Szeretnék, de nem szabad.«

— Ugy van, ezt jatszotta ön; én önkénytelenül beléptem, könyezni láttam önt és —

— És ön is könyezett és —

— És önkénytelenül egymás keblére bortunk. Bocsánat, hogy kimertem mondani.

— Én — Kálmán — óh Istenem, mondja, érez még abból valamit, amit akkor —

Az ifju tévedezve nézett szét és mosolygott:

— Hisz csak álom, álmodom én most mért ne mondanám ki: szeretlek, nagyon szeretlek.

De e pillanatban puha karok ölelték át, és a leánya fülébe suttozá:

— Óh csak ezt akartam hallani, mielőtt atyám belépne, ezt a kegyet kértem ki magamnak, megakartam tudni, hogy amint vagy, szegényen, elhagyottan, magamért szeretsz-e?

Most kibontakozott karjaiból, mosolyogva hajtá meg magát s nyájas, társalgó hangon mondá:

— És most gróf ur, fogadja üdvözlémet. Behivom atyámat.

Ezzel kifutott; az ajtón még egyszer beugrta fejcsékjét s csókokat hányt feléje:

— Pá, pá, édesem.

»Egyszer egy királyfi
Mit gondol magában,
Betér egy udvarba
Kocsisi ruhában —
Trallala, trallala,
Kocsisi ruhában.«

— Gróf Bükkönyi? Várjon csak — a különös öreg csakugyan Bükkönyi helységet említette; bizonyosan az csinálta velem ezt a tréfát. Hallottam hirét a tréfás grófnak.

— Régen volt az. De hát csakugyan nincs ön semmiről értesítve?

— Sülyedjek el, ha értem ezt a dolgot.

— Annál kellemesebb lesz önre nézve, ha magtudja, hogy ön gróf Bükkönyi Ábrahám fia és leányom Dárdaszeghy Aranka vőlegénye.

— Én vőlegény? Ne tréfáljon uram, ez kegyetlenség. Igaz, hogy én szeretem Aranka kisasszonyt, de soha sem tartottam kezéhez jogot. Nem vagyok ábrándozó s tudom, hogy ilyen kincset még álmodnom sem szabad.

— Ön szerény, derék fiatal ember, de nem álmodik és én nem tréfálok, ön leányom vőlegénye s mihelyt a gróf a szükséges iratokat megküldi — gondolom, egy hét alatt itt lesz — rögtön oltárhoz vezeti leányomat.

A fiatal ember nem szólt semmit, hanem előkereste zsebeiből iratit s az öreg ur elé tette.

— Mi ez? — kérdé Dárdaszeghy ur.

— Ezek bizonyítványaim, keresztlevelém s egyéb szükséges, családomra vonatkozó irataim, melyekből meggyőződhetik, hogy én nem vagyok az, a kit ön képzelt.

Az öreg ur felbontotta a csomagot, hanyagul lapozni kezdett azokban, egyszer aztán élénkebben tekintve oda, mondá:

— Ez iratok csak arról győznek meg, hogy ön csakugyan az, a kinek én hiszem és tudom. Ezt a levelet csak nem disputálhatja el.

Ezzel azon levelet mutatta fel, melyet az

Az interpelláció kiadott a miniszterelnöknek.

Széll K. jelen volt az ülésen, de nem felelt.

Elnök ezután a Ház munkarendjéről tett javaslatot. Új év. 4-ig nem lesz. A nov. 4-iki ülés napirendjére kerül az 1892. XXI. teikk alapján kiküldött országos ellenőrző bizottság jelentése néhány vizügyi és a Ház belső adminisztrációjára vonatkozó jelentéssel. A miniszterelnök, mint belügyminiszter felhívja foglalkozni a Gyulának Seper Kajetán és Molnár Jánosnak a jászberényi vallásháborítás ügyében tett interpellációjára.

A jegyzőkönyvet azonnal hitelesítették.

A míg a jegyzőkönyvet olvasták, Széll Kálmán miniszterelnök Barabás Bélához ment s így szólott:

— Azért jöttem, hogy megköszönjem, hogy olyan mérsékelt hangon tetted meg interpellációd.

— Az bizonyos, hogy Bánffyval szemben másképpen beszéltem volna, felelt Barabás.

— Eppen azért köszönöm meg, mondotta Széll.

— De remélem, hogy lesz eredménye interpellációd.

Széll Kálmán ezt felelte:

— Emlékeztetek arra, mikor az október 6-iki ünnep dolgában nálam voltál. Akkor sem ígertem semmit és most sem ígérek. De a mint akkor is tettem valamit, remélem, most is tethek majd. (Tehát az a hír, hogy már a miniszterelnök utjan, ez a kellemetlen, sőt bosszantó ügy, helyes megoldást nyert még legalább is korai, mert ez még mindaddig csak reménylegcs.)

Az ülés már 11 órakor véget ért.

KÜLFÖLD.

Az Ausztriai zavargások. Csehországban a zavargások napirendesekké váltak. A legutóbbi napokban Königrätzben, Leitomischlban, Senftenbergben, Příbramban és Neubyzowban voltak tüntetések, de komolyabb rendzavarás nélkül, a tüntetők beverték néhány ablakot. Königrätzben hat embert letar-

ifju a különös csárdi öreg urtól kapott. Ezt perze nem tagadhatta el.

— No lassa, ez az ő kezeirása.

— Kie?

— Az ön atyjaé.

— Atyámé?

— Ugy van. Ez gróf Bükkönyi Ábrahám kezeirása.

— De hiszen én ezt az urat ma láttam először.

— Azt mind tudom; de tegye meg nekem azt a szívességet: ne kérdezősködjék. Meg fog ön tudni mindent, nem sokára. Bolondos öreg! mennyi bajt csinál nekem furfangos titkolódásaival. A földolog az, hogy ön szereti leányomat.

— Azt nem tagadhatom.

— Nos tehát a többi nem az ön dolga. Önnek csak az a kötelessége, hogy leányomat nőül vegye.

— Nagyon szívesen uram.

— A többire nézve marad ön uram az, a kinek önt e bizonyítványok mondják. Mar most legyen szíves követni szobájába; ide rendeltet a szabót, hogy önnek nyilvános megjelenését családom körében, lehetővé tegyem. Addig is úgy tekintjük, mint a ki utiruhában van.

Az ifju szó nélkül követte Dárdaszeghy urat s elhatározta, hogy többé egy szó ellenvetést sem tesz, hanem végig álmódja ezt a bübajos történetet, akármilyen lesz belőle.

A kijelölt szobában már várt rá a szabó, mértéket vet róla s holnap reggetre ígerte elhozni az öltözetet.

Azután bevezette az öreg ur Kálmánt a nőkhöz. Aranka egy idősebb elegáns hölgy társaságában volt.

tóztattak. Kladnóban a legutóbbi napokban nem volt tüntetés. Pilsenben és Prága-Ujvárosban a levélsekereyeket bemocskolták vaslakkal.

A háboru.

A dél-afrikai háboru.

A burok Natalban Ladysmithre irányozzák minden tevékenységüket.

A „Times”-nak jelentik Fokvárosból okt. 29. kelettel: Ladysmithből ideérkezett jelentések szerint az angol előőrsök harcra keveredtek a burokkal. Joubert tábornoknak sikerült érintkezésbe lépnie az oranzsi kommandókkal. A burok egész hadereje több mint tizenhatezer ember Ladysmithtől északra tíz mérföldnyi küllőű fekvésben foglalt állást. — Egy bur csapat a város környékén cirkál azal a szándékkal, hogy Ladysmith és Colenso között elvágja a vasuti összeköttetést. Krüger elnök állítólag Glencoeben van.

Ladysmith, okt. 29.

A burok mind szorosabban zárják körül Ladysmithet. A városban lakó polgárokat utasították, hogy a várost hagyják el. Kötött léghajóról kémlelik az angolok a burok hadállását.

London okt. 30.

A hadügyminisztériumban mély levertség uralkodik. Natalból nap-nap után a legkomolyabb hírek érkeznek. A jelentések teljesen elferdítették a tényállást.

A tény az, hogy az angol gyarmatoknak legnagyobb része az ellenség kezében van, a melyet a burokkal szomszédos és Anglia iránt halálos gyűlölettel visetető őszes népek támogatnak.

A kik még eddig nem csatlakoztak a burokhoz, a forradalomra hajtóknak és ideig-óráig csak a legszigorubb és legkegyetlenebb intézkedések által tarthatják őket. A hadügyminisztérium már a kényszer sorozás kérdésével foglalkozik.

— Kedves nőm — szól az öreg ur — itt van a mi bujdosó királyfink, Ungvary ur, kit megkötnözi, rabbá tenni a ti hivatástok, tőlem minden áron szökni akar.

— Megkísértjük — szól az idős nő nyájasan — szívünk szeretetével.

Az ifju tisztelettel csókolta meg a felé nyújtott kezét, aztán helyet foglalt a házi asszony intésére.

Helyzetébe csakhamar beletalálta magát; miután elhatározta, hogy a neki szánt szerepet elfogadja, iparkodott is azt mentől kedvesebben játszani. Gyakorlata volt már a társalgásban, sokáig élt, mint nevelő, főuri körben. A nők igen szeretetre méltónak találták.

Az este igen kellemesen telt el. Midőn halószobájába vonult, nevetve dörmögte:

— Kíváncsi vagyok rá, holnap nem ébred-e fel a piszkos csárdában? Kisse rossz lesz neki.

Főlöszleges aggodalom volt, ott ébredt föl, a hol lefeküdt: a dárdaszegi kastélyban.

Az álom folyt tovább. Egyik nap kedvesebb volt, mint a másik. Az volt a legbűvösebb, hogy szerelme Aranka iránt, szabadon nyilatkozhatott.

Igy mult el egy hét boldog édelgés közt. Ez alatt mindent elkészítettek az esküvőre, melyet Dárdaszeghy a legnagyobb csendben kívánt megtartani.

A második hét elején megerkezett a dispenzáció. Kálmán nem kérdezősködött semmi után. Engedett magával mindent történni.

Az esküvő napja is elerkezett. A szertartást a háznál végezték. A lelkész összeadta őket, beírta neveiket a protokollumba, minden végbement a maga rendje szerint.

Férj es feleség lettek.

Páris, okt. 30.

A legújabb magántáviratok szerint, a melyek föltétlenül biztos forrásból erednek a burok bevették Mafekinget.

Színház.

Hadak útja. V e r ő hazafias alkalmi darabját meglehetősen szerepváltásokkal adták tegnap színeszenk. Az előadás elég sikerült volt. A közönség száma közönség lelkes hangulatban volt s igen sokat tapsolt a főbb szereplőknek a kik közül Komjáthy, Kállay Lujza, Szacsavay, Sziklai és Rubos érdemelnek dicséretet.

A „Baránykák” premierje. A színháznál erősen készülnek a Baránykák operett csütörtök esti premierjére. Nap nap után kétszer egymás után is van próba belőle. A főpróbát csütörtökön délelőtt tartják meg s ezáltal a fővárosban régen divó rendszer szerint — a sajtó képviselői s meghívott vendégek jelenlétében. A sokat ígérő operett enekszövegét nyomtatásban is kiadják s azt a színházi pénztárnál fogják arusítani.

Küry Klára Németországban. A mielőtt mar anyai hír röpült világra, hogy azután újból bizonytalanság támadjon nyomában, immár mégis valóssággá válik. Küry Klára csakugyan ott hagyja Budapestet és elmegy Németországba. A művésznő — mint értesülünk — már végleg megkötötte és aláírta a szerződést, mely 1901 május hónapjától kezdve a drezdai Residenz-Theat-rhez köti. Már első fellépésének a részleteit is megállapították. Küry Klára a Görög rabszolgában fog bemutatkozni a drezdai közönségnek, még pedig ugyanazt a szerepet játszva, mint Budapestest: Aspasiát illetve — a hogy a szerep eredeti neve hangzik — May-t.

Színházi műsor.

Szerdán november 1. bérlet 27. szám „C. A molnar gyermekei. Regényes színmű 5 felvonásban. Irta Rauchpach. — Fordította Szerdahelyi J.

Csütörtökön, november 2-án bérlet 28. szám „A udonsági először Baránykák. Zenéjét szerzette Varney Louis.

— De már most nem szeretném, ha főébrednék! — kiáltá Kálmán, nejét szívére ölelve.

— Ébren vagy — suttogá az új asszonyka — tied vagyok örökre!

A hét vége felé utrak is Kálmán feleségével, hogy ígérétehez képest fölkeresse a csutkasi remetelakot Bükköny mellett, a mint a különös öreg kifejezte.

Az a csutkasi remetelak egy pompás kastély volt, hol az öreg ur tart karokkal fogadta őket.

— Hát ön csakugyan gróf Bükkönyi Ábrahám? — Kérte Kálmán.

— Az én testestül-lelkesül.

— A kiról annyi stiklit beszélnek?

— Az am! Ismered tan a predikatúmat is; érdemmel szereztem.

— Nem ismerem.

— Nos hát engem országszerte úgy híznak: «a bolond gróf.»

— Ah kedves bácsi, mi másképp fogjuk hinni! — szól közbe a menyecske.

— Ha-ha-ha! pedig nálatok legjobban megérdemlem a titulust; ez a legszebb stiklim, a mit életemben elkövettem... büszke vagyok rá. De eredj hugom, vezess körül a menyasszonyt a házban; nekünk férfiaknak egy kis beszédünk lesz egymással.

E szavak egy öreges nőhöz voltak intézve, Bükkönyi gróf ur nőtestvéréhez.

A hölgyek tavoztával az öreg Bükkönyi hátravetette magát karosszékeiben s hangos kacagásba tört ki.

Hát csakugyan elsült — kérdé fuldokolva — férj es feleség vagytok?

— Biz azt a viz se mossa le többé rólunk — felelé Kálmán.

Pénteken november 3-án bérlét 29. szám »B« Báránycák.

Szombaton nov. 4. berlet 30. szám »C« harmadszor Ugyanez.

Vasárnap, november 5. két előadás. Dél után 3 órakor felhelyárakkal Egyiptom gyöngye Vig operette 3 felvonásban. Irta Heltai Jenő Zenéjét szerzette Forray Miklós, este 7 és fél órakor bérlétszűnése: A vörös sapka, népszinmű 3 felv. Irta Vidor Pál.

H I R E K.

»Hier«

A magyar szó tiszta, szép —
Az angyalok is mikip
Beuzélnak? Csak magyarul.
A német szó, bár gyalul
Rajta minden asztalos,
Marad göröcsös, durva, rosszok —
Magyar szó — csengő-bongó.
Német — károgo, kongó.

S »hier« helyett — fonák jelen! —
Hogyha baka szól: »jelen«,
Goromba, nem emberi
Kapitány vasráveri.
De Széll Kálmán sem hever,
Kapitány körmére ver.
S most már a »hier« csak nulla,
Nem is egy, ha' két nulla*

Sebestyén diák.

* A közegészségügyi bizottság ülése.

Debreczen város közegészségügyi bizottsága ma délelőtt B o c z k ó Samuel főkapitány elnöke alatt ülést tartott a városháza nagyertermében. Dr S á r v á r y tiszti főorvos tett jelentést a most dühöngő skarlát járványról. A járvány még tart, de a betegségek lefolya-

* Fájdalom Széll Kálmánnak ezen a magyar nyelv érdekében már megtörtént állítólagos akciója csak reménytelen. Amint ez B a r a b á s Béla interpellációjára rögtön nem feleléséből, de nem hivatalosan adott nyilatkozatából látható. Szerk.

— Ne busulj öcsém, a feleségedet többé el nem vehetik! — szolt az öreg ur, miután a kacagás rohamai megszűntek.

— Tehat csakugyan valami turpisság van a dologban.

— Nagyon egyszerű, azt hitték, hogy az én fiam vagy.

— De hisz én szabódtam ellene, okiratokkal bizonyítottam, hogy én nem vagyok gróf.

— Tudom; annal jobban belekeveredtél. No de már most ide hallgass. Meg kell értened a dolgot, hogy tudd, hányadán vagy. Új le. Hát fiatal koromban nagy kedvem telt egyik bolondságot a másik után elkövetni; megtréfáltam mindenkit, a ki csak közelembre jött, s azt az embert szerettem legjobban, a ki legfurfangosabban tudta visszatréfálni, ez az ember pedig Dárdaszeghy Gáspár volt. Hét országra szóló bolondságokat követünk el; ha én felgyújtottam szalmakazalját, ő fejemre gyújtotta kastélyomat. Háromszor pörköltük le egymást kölcsönösen. De miután a rádelführer én voltam, ő és cimborái csak a tromfot adták vissza, a »bolond« titulus csak az én nevemhez ragadt. Az évek azonban eljártak, mindaketten családunk utolsó tagjai voltunk; egyszer tehát az a bolondság jutott eszünkbe, hogy megházasodjunk. Megegyeztünk benne, sőt meg azt is kikötöttük, hogy ha egyiknek fia, másiknak leánya lesz, összeházasítjuk őket. Ismertük azonban egymást; hogy tehát ez is bolondsággá ne váljék, megkötöttük egymást kemény szerződéssel 100.000 ft bánatpénzt tűzvéni ki mindkét részről, ha valamelyik a szerződés egyik vagy másik pontját megszegi.

Le is tettük a pénzt biztos helyre a gyermekek számára. A házasságra egy évi terminus volt kitűzve.

sa aránylag enyhe amennyiben az elmúlt héten h a l á l e s e t nem fordult elő. A széles körű intézkedések érvényben vannak, úgy hogy a járvány szűnik. Legnagyobb megbetegedési szám egy hét óta ma volt, a mikor is 7 ragályos betegséget jelentettek be a főkapitányságnál. Az iskolák még zárva maradnak. Valószínűleg csak a jövő hó közepén nyílnak meg.

A bizottság elrendelte, hogy az iskolák megnyitása előtt minden tantermet dezinficiálni kell, a melylyel az esetleges ragályt terjesztő anyagok ártalmatlanná tételnek.

Egyben kimondta a bizottság, hogy a jövő hét folyamán ülést tart, a mikor a főorvos jelentése alapján megfogja alapítani az elemi iskolák megnyitásának napját.

* Szolnok-Doboka megye Debreczenhez. Szolnok-Doboka vármegye e hónapban tartott közgyűlésen igen érdekes határozatot hozott, a mely heteken keresztül foglalkoztatja a magyar közvéleményt. — A megyegyűlésen ugyanis a képviselőválasztási fuvardíjak megállapításánál szóba került az a kérdés, vajjon nem volna-e üdvös a képviselőválasztásoknál a helyi erőknek és tehetségeknek érvényre juttatása.

Egyik bizottsági tag azután konkrét indítványt is terjesztett a gyűlés elé, melyet el is fogadtak. Kimondták határozatilag, hogy a jövő képviselő választásoknál a megye területén oly jelölteket fognak állítani, kik a megyében »gyökérrel bírnak« e kik ismerik es szívükön viselik a m e g y e érdekeit. — És mert ez a parlamentarizmus alapelvét nem sérti szerintük minden megyében üdvös dolog lenne. A gyűlés a határozatot elfogadja, s hozzájárulás vegett megküldte e társ törvényhatóságoknak. Debreczen városához ma érkezett meg.

Ebben a kérdésben már alkalmunk volt

Hanem ezt könnyebb volt kitűzni, mint végrehajtani. Országírú bolond nevem most fátumommá vált, hasztalan jártam leányozó be, seholsem fogadtak komolyan. A szerződés titok volt, csak a tanuk ismerték. Így hát szándékom komolyságát még csak be sem bizonyíthattam. Karbaveszett minden udvarlásom, a leányok szemem közé nevettek, senki sem akarta magát valami stiklinek kitenni. Felesztendő már eltelt, 100.000 frtot pedig nem akartam elveszteni, az egy kicsit mégis sok lett volna tréfának, elhatároztam tehát, hogy alnév alatt keresek feleséget. A terv sikerült. Egy szegény katonatiszt családjába jutottam be, mint egyszerű, de gazdag földesur. Az ezredesnek bárói rangján kívül semmije sem volt, de volt egy szép leánya, kibe formáisan bele szerettem. Akkoriban még csinos gavalier gyerek voltam, tul a harminczon, de még arra elég fiatal, hogy meghódíthassak egy szende kisvárosi lánykát.

A leány hajtott szavamra, apja eleinte birtokaim után kérdezősködött, de én kivágtam elébe 20.000 frtot s ez elhallgattatta. — Kitűztük az esküvő napját s én igazán mondhatom — boldog voltam, megfogadtam, hogy ha ez jól esül, lemondok minden stiklirül s komoly ember leszek.

Haza siettem, hogy otthon a feleség számára mindent rendbehozzak, mire vissza mentem, menyasszonyomnak hült helye volt. Az alatt mig én odahaza ügyeimet rendeztem Dárdaszeghy véletlenül, vagy számításhól, nem tudom — elszerette a menyasz szonyomat s megis ülte vele mindjárt a lakodalmat. Meg azt is megtette, hogy levelet irt nekem, hogy neki már van felesége, hát nekem van e?

Vége köv.

kifejteni álláspontunkat. A határozatot egy józan varmegye sem teheti magáéva a melynek a parlamentarizmusról csak halvány fogalma is van. Hiszük és reméljük, hogy Debreczen város törvényhatósági bizottsága s-m teszi magáéva. Ez különben a legközelebbi közgyűlésen elválik.

* Érdekes miniszteri rendelet. Mostanában gombamódra szaporodnak a vidéki sziniiskolák. Ambicizóus hölgyek és ifjak egész serege tódul a szini pályára, a mely annyi mamoro dicsőséget ígér. A vidéki sziniiskolák növendékei azonban nem elégednek meg azzal, hogy az iskola falai között készüljenek a jövő dicsőségére, hanem vasárnaponként belépő díj mellett előadókati rendeznek. Ez nekik talán hasznos dolog, de azoknak a vidéki szinigazgatóknak, a kik még most is küzdenek a közöny ellen, bizony káros dolog. A sziniiskolák nyilvános előadásairól tudomást vett a belügyminiszter is. Azonnal belátta, hogy ez ártalmára van a vidéki szinészetnek. A napokban rendeletet adott ki, melyben eltiltja a vidéki sziniiskolákat a nyilvános előadások tartásától. — Természetes, hogy az ézvaró vizsgálatok ez alól kivételt képeznek. A rendeletnek legjobban örvendenek a kis vidéki igazgatók kiket sokszor nagyon érzékenyen károsított meg az ilyen színjátszás.

* Katona temetés. A közös hadsereg, kórházából tegnap temették el azt a szegény öngyilkos böszörményi katonát Balogh Istvánt a ki nem bírta elviselni a szolgálat terhét azzal a tudattal, hogy fiatal fel séget otthon kellett hagyni. Édes anyja, felesége meg vagy harmincz böszörményi ember jött be a temésre. Zokogva borult a ket asszony a koporsóra, keltgették ebresztgették a szegény halottat, — A pap meghatva mondta el az imát, a kántor elénekelte az utolsó halotti dalt s megindult a menet a temetőbe. Egy töredék banda elfujta a szokásos gyászindvót eldördült a szokásos sortüz, s a deszka koporsót letették a hideg földbe a h l már nem fáj semmi.

* Castor és a hűtelen Pollux, avagy fogadd be a tót, kiver a házadból. Hazátlanul csavargott D i ó s z e g i Mihály széles e városban, gondolkozván a világ forgandóságáról. Ebbeli állapotában találkozott össze H a z n o r Vinczével, a ki megajánlta a hazátlan Diószegit s jó szívvvel fogadta lakótársul. Bekésen, Castor és Polluxként értek egy darabig, — a migem P o l l u x b ó l Polák lett, azaz Diószegi egyet gondolt s előbb jól felkepelte jöltevéjét, azután pedig elvette tőle 1 frt 20 krnyi vagyonát s elillant. Azonban a rendőrségnek sikerült elcsipni a hálátlant, ki most a dutyiban elmélkedik tovább.

* A Csávolszky-féle birtok árverése.

A csegei birtok tegnap árverésen elkel. Az egykori tulajdonos: Csávolszky Lajos egyenesen Londonból sietett Debreczenbe az árverésre. Ügyvédjével jött és minden lehető elkövetett, hogy elnapoltathassa az árverési aktust, amde kísérlete meghiúsult. — Némelyek pedig hangoztatták, hogy az árverés elrendelése körül tényleg merültek volna fel alaki hiányok, amelyekbe aztán Csávolszkyék nagy energiával kapaszkodtak bele, de hasztalan, mert Harsányi Gusztáv hajthatatlan maradt, s így Lestyán Adorján közjegyző helyettese Pallay Lajos dr. foganatosította az árverést Kikiáltási ár volt: 250,758 frt. Igerők voltak: a magyar jelzalog hitelbank (képviselte Kola János dr.); a pesti hazai bank (képviselte Szöcs Ferencz dr.) és a kisújszállási közbirtokosság. — Csávolszky az előbbi banknak 235.000 frttal, az utóbbinak pedig 100.000 frttal tartozott. Mikor H a r s á n y i törv. bíró kijelentette, hogy az árverés megtartatik, Csávolszkyi igazgatótan elhagyta a termet és nem is volt jelen az árverésen. Az árverés folyamán a kisújszállási közbirtokosság a legna-

gyobb összeget ígerte és így 448,000 forintért rajta maradt a birtok. Az árverés folyamán az elrendelés körül felmerült állítólagos alaki hiányok miatt az előterjesztések és felfolyamodások egész halmazát adták be.

* **Jónás Lipótné temetése.** Ma d. e. temették Jónás Lipótnak, a „Központ-kávéház tulajdonosának vasárnap este elhunyt nejét. A temetésen nagyszámú közörség volt jelen, a pinczér-egylet pedig testületileg jelent meg. Krassz Vilmos főrabbi megható beszédet mondott, mely után gyászkozsira tették a halottat. A gyászborult családot vigasztalja még az az őszinte részvét, mely a felejtettelen családjára elhunytától varoszerető nyí vanul.

* **Megszökött asszony.** Az a csikszemű kis fekete menyecske, a ki egész nyáron át hófehér ruhában járt a városban néhány nappal ez előtt bucsuzatlanul távozott hazuról s egyenesen Budapestre utazott. A hamis szívű asszonyka megszökött. Ferje, aki az éjszakák java részét kocsmákban tölti, egy szép napon arra ébredt, hogy a felesége nem szereti. Kezdett az elhidegülés okai után puhatólózni s rájött, hogy a hivatal egyik főtisztviselője naponként találkozik a nejével sőt második szerelmi valóságát is meg szokta haligatni a esintalan asszonyka. Egy felső kabát árulója lett s a hülen menyecske mindent bevalott. Mentségül csak annyit hozott föl hogy ferje az északkat házon kívül, dorbezőlással töltötte: s mit tehetett egyebet, keresett vigasztalókat. Erre természetesen nagy dramai jelenés következett, A menyecske anyósára is részt vett a scenában. Nekiesett menyének a arczverve, a fia kövötte. Az elbukott asszony másnap megszökött s a mint a famá mondja, Budapesten a szabad szerelemnek él. Zugsnak huznak a városban minden nap egy uriemberrel többet emlegetnek, a ki a kis menyecske bukását elősegítette.

* **Halálozások.** A legmélyebb igaz fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk szeretett nevelő anyánk és nagynénénk, testvérem és többi rokonok nevében néhai özv. némethi Simay Tódorné szül. Ambrus Anna asszonyok folyó hó 30-án, reggeli 4 órakor életének 72-ik, özvegségének 7-ik évében hosszas szenvedés és a haldokló szentségek ajtatos felvétele után történt csendes elhunytát. Kedves halottunk hült tetemei folyó hó 1-én, d. e. 11 órakor fognak a róm. kath. egyház szerint tartása szerint a Miklós utca 21. számú háznál beszentelni és a Szent-Anna-utczai temetőben levő családi sírboltban örök nyugalomra tételni. Az engesztelő szent-mise áldozat pedig f. hó 3-án d. e. 10 órakor fog az Egek Urának bemutatni. Mely végtisztességtelre rokonainkat, barátainkat szomorodott szívvel meghívjuk. Debreczen, 1899. október 30-án. Nevelt leányai: Angyalosi Teréz özv. Siska Ferenczné gyermekeivel. Antal Anna férjével Dömök Belával és gyermekeikkel. — Testvére: Ambrus Jakab és családja. — Roknai: Antal Antal, Antal Jakab családja. — Angyalosi Irma férjével Papler Ferenc és gyermekeivel, valamint számos rokon nevében is. Az örökvilágosság fényeskedjek neki! A temetést Gebauer Károly temetkezési int. A legmélyebb fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk a szeretett jó édes anyá, nagyanya és rokon néhai özv. Chylinski Filoxné született báró O'Nachten Máriaának folyó hó 28-én, esti 10 órakor, életének 96-ik évében, rövid szenvedés után bekövetkezett csendes elhunytát. Kedves halottunk földi részei folyó hó 31-én délután 3 órakor fognak a róm. kath. egyház szerint tartása szerint Piacz-utca 41-dik sz. a lakástól a Szent-Anna-utczai temetőbe örök nyugalomra helyeztetni. A szent mise áldozat pedig november hó 3-án reggeli 8 órakor fog az egek Urának bemutatni. Mely végtisztességtelre rokonokat, ismerősöket szomorodott szívvel meghívjuk. Debreczen, 1899. október 30. Rakovsk Istvánné; Lovag Chylinski György; Lovag Chylinski Sándor; Chylinski Mary és gyermekeik. Az örök világosság fényeskedjek neki!

* **Pénzes cigányok.** Ritkaság ugyan, de ilyenek is kerültek pénteken h.-bőszörményi rendőrség kezébe. — Egy szekér kóbor

ezigány a nevezett napon Bőszörménybe érkezett s sátor-ponyvákat, cipőket, harisnyákat, nyakkendőket stb. vásároltak össze. Felűnt ez a rendőrségnek s mivel igazolványt nem tudtak előmutatni, tehát bekísérték az egész truppot a városházához. — A motozaskor még 15 frtot találtak náluk. — Mivel semmi gyanu sincs ellenük, hogy a pénzt rabolták volna, tehát tovább tolonczolták az egész csoportot.

* **Tóth László síremléke.** A Magyar Képzőművészek Egyesülete november 1-én d. e. 10 órakor koszoruzza meg Tóth Lászlónak, a korán elhunyt kitűnő tehetségű festőművésznek a síremlékét, a melyet özvegye emeltetett számára a kerepesi-uti temetőben. A síremlék, mely a napokban készült el, Kalós Edének egyik legsikerültebb alkotása. Három méter tapazaton van elhelyezve Tóth László bronz mellszobrára, az alapzaton hosszú elraperia huzódik alá. Lenn egy paletta van elhelyezve, melyen egy bagoly guggol. A síremlék előtt az E g y e s ű l e t megbízásából K a z i n c z y Ödön festőművész mond beszédet.

* **Nyilvános köszönet.** A Polgári asztaltársaságnak szombat este tartott ruhakiosztása alkalmából a jótékony cél iránti tekintetből Grünfeld Adolf az általa készített gyermekruhák árából 5 frtot, Löw Zsigmond pedig a csizmák árából 2 frtot volt szives az asztaltársaság javára visszaajándékozni. Az asztaltársaság nevében ugy e nagylelkű adományért mint a szállított ruhadarabok jó kiállásáért kötelességemnek tartom a nevezetteknek hálás köszönetet mondani. K l e i n Jakab pénztáros.

Elliczitált tanszermuzeum.

Mottó: Volt egy ember, nagy bajszos. Mit csinált? Egyet csavarintott a bajszján s azt mondja magában: »nem jól van így!«

Egy jeles irodalmi termék bevezető sorainak első mondatát vettük cikkelyünk homlokára mottóul; ama bizonyos »Filléres« irodalmi termékek közül, melyeknek nyomdafestéket látása lett okozója, annak az önkéntes — talán önkényes licitáczióknak, mely a napokban megtörtént.

Bár elismerjük, hogy a magyar irodalom mottónkul választott gyöngyének magasszínvonalon álló ékes nyelvezetével nem birunk, mindannak daczára megengednek azok a jó urak, a kik ezen önkényes licitácziót előkészítették és dicsően végre is hajtották, hogy közönséges nyelvezetünk egyszerű szavaival eljárásukhoz hozzászóljunk.

Kijelentjük azt is, hogy mi nem tartozunk annak az egyesületnek kötelekébe, melynek keblében ily dolgok is megtörténhetnek, mely elmerjük mondani: a művelt világban páratlanul áll, mert mi csak szerény adakozói valánk azoknak a tárgyaknak, — melyek hivatalva lettek volna a három százados kulturális multtal bíró Debreczen és vidéke tanügy történeti adatait, tárgyait összegyűjtöni, — a melyek azonban dombra kerültek.

Kifejezést óhajtunk továbbá adni annak is, hogy mi hírlapi polemikát sem akarunk provokálni, sőt a személyeskedés terére sincs szándékunk lépni, csak a megtörtént tényt bíráljuk el s arra vonatkozólag az ítélet kimondást magára a közvéleményre bizzuk.

A »G ö n c z y e g y l e t« működésének fénykorában, a midőn pár évi működés után a tanítótestületek elsőrendű szereplője lett, az iminnen-amonnan összegyűjtött tanszermuzeuma fejlesztésére 1894-ben tanszerkiállítást rendezett, mely minden tekintetben fényesen sikerült, a kiállítás elnökségétől egy hazafias felhívást kaptunk arra, hogy a kiállított tárgyaink közül egyes példányokat, — gyűjteményeket, mint kiállítók adományozzuk a »Gönczy-egylet« által létesített tanszermuzeumnak.

Tudomásunk szerint a lelkes felhívás, mely megismertetett a nagy és messze kiható czéllal, a mit a tanszermuzeum maga elé tűzött, visszhangra is talált, mert nemcsak egyes példányok, hanem egész gyűjtemények is oda adományozták. S mi, kik ezen felhívásnak — bar nem csekély anyagi áldozatokkal járt — örömmel tettünk eleget, mert tetteinkben egy oly üdvös intézmény csiráját láttuk elültatve, mely századokra lett volna hivatalva együtt maradni és a legmagyarabb város tanügy történelmének kincse tárházul szolgálni, mely megdöbbenéssel olvassuk, hogy azokat a tárgyakat, melyek közvagyonot képeznek s mint ilyenek mar az adományozás czélja és jellegénél fogva is elidegíthetlenség és általuk is meg nem magyarázható akaratuk folytán, dombra adták, potom áron elliczitálták.

Ismerjük azon okokat is, melyek az árverezést rendezők eljárását némileg védhetnek, a mely nekik — azt hiszik — a közvélemény előtt mentségül szolgálnak. Nevezetesen: a mióta eltávozott az egyesület lelke, nemcsak az egyesületi élet pang, hanem a tanszermuzeum is otthontalanna lett. Vándorolnia kellett, nem volt Debreczennek egyetlen közintézete sem, mely ennek az intézménynek helyet adott volna.

E fontos körülmény azonban nem volt ok arra, hogy a fentemlített muzeum közadakozások útján összegyűjtött tárgyai dombra kerüljenek, csak szégyenletes helyzet, mely semmi esetre sem derít fényt az oly fennhirdetett iskolák városára és tanügyi társadalmára.

Sok volt a lim-lom; ezt is felhozhatja az önkényes licitácziót rendező bizottság. Lehet, de ki merné azt egész határozottsággal állítani, és ki merné magát oly hatalmas centorrá tenni azok felett a lim-lomok felett, melyek a tanszermuzeum tárgyat képezték akkor, a midőn modern kulturális életünk alig dicsekedik 35 éves multtal? Vajjon nem becses kincse lett volna-e minden irka-firka, haszontalannak látszó tárgy akkor, a midőn századok mulasztását volt hivatalva pótolni? Vajjon nem képezhettek volna-e azok az iskolai írásbeli gyűjtemények rajzok, játékszer, tankönyv gyűjtemények, taneszközök, gépek, géprészek stb, melyek potom áron elvesztegettetek, megbecsülhetetlen kincsét, annak a tanszermuzeumnak, melynek épen az a czélja, hogy ezekből kronologilag összeállítva az elemi, közép és felsőbb fokú oktatásunk történetét.

Sok volt az ugynevezett duplum példányok száma s ezek kiselejtezése tárgyában lett az árverezés megtartva.

Oknak ez is egy ok, de semmi szín alatt el nem fogadható és nem olyan ok, mely felmenthetné a licitácziót rendezőket a közvélemény és a mi — az adakozók — rosztaló ítélete alól.

Ugy tudjuk s ezt határozottan állítjuk, hogy általában a muzeumok legyenek azok bármily jellegűek, egyedüli biztos alap vagyónak, melyen tovább fejlődhetnek, erősödhettek, a pénzen kívül épen az ily duplumok — mint cserepéldányok képezik.

Ismerünk hazai muzeumaink között többeket, melyek elenyésző csekély alapvagyonaik mellett épen a duplumok által jutottak oly értékes kincsekhez, melyeket pénzzel megszerezni képtelenek voltak. Vajjon nem lehetett volna-e ezek példáját követve lépéseket tenni a tanszermuzeum vezetőségének és a licitáczió helyett csere összeköttetést eszközölni? E cselekedetük által nem lesújtó ítéletünket, hanem elismerésünket vívták volna ki, egy oly vagyon kezelésének oly nemű értékesítésével, mely közvagyon s mint ilyen, még a fentartó egyesület feloszlásával sem idegeníthető el.

Im tisztelt Uraim! azon okok, melyek az önök tettét menthetnék; azonban talán mondanunk is felesleges azt, hogy ezekbe kapaszkodniok nem lehet, mert oly közvagyon licitáltak el, mely már jellegénél s hivatásánál fogva sem elidegeníthető.

Ezt nem tettük — mondják Önök, —

mert meg van a tanszermuzeum, mert csak a kiselejtezetteket értékesítettük. Igazuk van. De uraim mondják meg Önök nekünk, ki — illetve kik — érezték magukat oly hivatott egyéneknek, hogy ezt a kiselejtezést eszközölték és a kiselejtezetteket értékeltek? Adományt, a mit minden értéknélkül, csak az ügyet és azt a szép célt tekintve tettünk, mit az intézmény hivatva van szolgálni, vajon ki van hivatva eldobni vagy éppen értékelni és értékesíteni? Nemes cselekedet — pláne — erkölcsi testületől, az összekéregedett tárgyakat melyek bizonyos cél szolgálatára adattak, az adományozók meghallgatása nélkül pénzért ellicizálni? Vajjon van-e létjogosultsága — vagy támaszkodhatik-e jövőben ez az egyezület és annak megbeszélte tanszermuzeuma, a nagy közönség erkölcsi és anyagi támogatására akkor, a midőn ki van annak téve, hogy adománya egy-két egyén önkényes eljárása, akaratának mintegy kierőszakolása folytán, dobra kerülhet?

Bizonyára nem.

Nincs mentségük licztáló urak, mert nem az volt az ut a magoldásra, hanem az egyöntetű működés által felkellett volna ébresztienők az egyesületi pangó életet, a szétvonást és egyesek uralkodó vágyását megtörve bizalmat ébresztieni a tagokban és bennünk, a kik adakoztunk s bizonyára otthonra lett volna a tanszermuzeum.

Hivatkozhatnak közgyűlési határozatra, mely bizottságot küldhetett ki a muzeum ügyének rendezésére; de nem teherjük fel egy erkölcsi testületre hogy közgyűlésileg szankcionált határozattal arra bizta volna még a kiküldötteket hogy a közadakozás utján összegyűjtött közvagyonot elarvereztessék, mert ily határozattal csak ugyan páratlanul állának, nemcsak hazánkban, hanem az egész művelt világban.

A megtörténtet már meg nem történte nem tehetik, de azt feltétlenül elvárjuk hogy a kik azon tárgyakat a miket mi adtunk s nem azzal a tudattal adtuk, hogy azok bármi cselra — legyen az a megmaradott tanszermuzeum fejlesztése is — elarvereztessék, erkölcsi tudatuk sulya alatt állva feleljenek a közgyűlésnek s ez feleljen nekünk a kik adakoztunk.

Mielőtt azonban ez megtörténte az adakozókra és a közvéleményre bizzuk, mondjon itéle et az eljárás felett, melynek sulya tönkre tette egy tanügyi intézmény jövőjét.

Egy adományozó.

Törvényszék.

§ **Sima Ferencz csődje.** A szegedi törvényszék a napokban tárgyalta Sima Ferencz csődügyében a pótletlára vonatkozó kifogásokat. A tárgyaláson Sima kijelentette, hogy a pótletlár, egy tétel kivételével, mely egy 300 frtos bírósági letétre vonatkozik, hamis. Épp ezért közadós a pótletlár készítő közjegyző ellen fenytő feljelentést tett.

Kecskemeti törvényszéki bíró, csődbiztos erre fölhiyta dr. Matéffy törvényszéki gondnokot, nyilatkozzék a pótletlár valódiságáról, mire a tömeggondnok kijelentette, hogy az egyes tételek valódiságáról maga sem győződött meg. A megtamadási pörököt azonban a választmány utasítására kénytelen volt megindítani.

A pótletlár egyik tételéről, a mely szerint Simának volna 2600 frt értékű szentesi gazdasági gézmalmi részvényei kiderült, hogy nem felel meg a valósnak, mert a gézmalom igazgatósága kijelentette a csődbíróság előtt, hogy Simának egyetlen perjoga sincs.

Dr. Káldor Gyula, Sima ügyvédje az ellen is tiltakozott, hogy a csődmegnyitás óta esedékessé vált képviselői díjakat is mint vagyontárgyat szerepeltetik a letlárban, pedig csőd esetében ezeket visszamenőleg a csődnvtas napjaig nem folyósítják. A csődbíróság a napokban fog határozni a pótletlár dolgában.

IRODALOM.

Szakits, feledj! . . .

Ha van lelked a szakításához,
Ha van erőd a feledéshez :
Szakits, feledj! . . .
Ugy sem volt az szerelmi mámor,
Csak egy szerző, mit szít a távol,
Isten veled! . . .

Tán balga volt, de tiszta érzés,
Tán örült volt, de tiszta álom,
Álom csupán . . .
És én, ki mindent elveztettem,
Hogy rohantam e lehetetlen
Álom után! . . .

Bolondság volt ez is, mint minden,
Silányság volt ez is, mint minden,
Isten veled! . . .
Hogy ki vagyok, ismerse Te édes
S ha van erőd a feledéshez :
Szakits, feledj! . . .

Ady Endre.

Szeless Adorján él. Szeless Adorján, ki egyidőben bebizonyította, hogy mennyi rokonszenvvel viseltetik a Henzi-szobor iránt, él. Sőt nagyon is tevékenyen él, mint az alábbi tőfe kapott levél is bizonyítja.

Igen tisztelt szerkesztő ur!

Van szerencsém becses tudomására hozni, miszerint folyó hó 15-én a »Paris Nouvelles« szerkesztőségéből, hol annak megalapítása óta a magyar rész szerkesztését vezetem, kileptem és saját szerkesztésem ez kiadásomban hetenként háromszor megjelenő »Párisi Tudósító« (Correspondance Parisienne) című értesítőt indított meg.

A »Párisi Tudósító« minden irányban független és különösen nagy sulyt fektet arra hogy közleményei teljesen megbízhatóak és mentek legyenek minden felekezeti vagy vallási elfogultságtól és gyűlöletől, valamint a tulhajtott sovinizmustól.

Változatos és bő tartalma mellett ismeretnie fogja a franciaországi, különösen a párisi viszonyokat és szokásokat, a melyek felől tájékozást nyerni a világkiállításra felránduló magyar közönségnek szüksége lehet.

A hetenként háromszor megjelenő »Párisi Tudósító« előfizetési árát havi két forintban állapítottam meg, tehát egy oly csekély árban, hogy még az esetben is, ha becses lapja havonta csupán egy közleményt használna fel belőle, az a szokásos tiszteletdíjat, a melyet becses lapja a felhasznált közlemények után fizetni szokott meg sem közelíti.

Hogy pedig vállalatom és szándékom őszintesége ellen semmi kétely se merülhesen fel a »Párisi Tudósító«-ért járó havi díjat nem előre, hanem minden hó végén utólagos részletekben kerem megküldeni.

Midőn igen tisztelt szerkesztő urat kérem hogy a »Párisi Tudósító«-ra előfizetni méltóztassék, általában ismert humanus és nemes gondolkodására apellálva hozzítarsai bizalommal tudatom, hogy nagyszámú cs. ladmának és magamnak, itt az idegenben hol, amint az köz tudomásu, már évek óta a hontalanság keserű kenyerét eszem, egyedül életfenntartását ezen vállalatom képezi. Amidőn tehát igen tisztelt szerkesztő ur a »Párisi Tudósító«-ra előfizet, nem csupán becses lapjának érdekében cselekszik, de egy sokat szenvedett családnak sulyos helyzetén is enyhít.

Kerem egyuttal igen tisztelt szerkesztő urat, hogy becses lapjának cserepéldányát megküldeni méltóztassék.

Paris, a postabélyeg kelte.

Hazafiu tisztelettel **Szeless Adorján.**

Nana Németországban. Par hónap előtt Zola »Nana« című regényének német fordítását Berlinben lefoglaltak és árusítását eltiltották. A lefoglalt könyv ügye a büntető törvényszék elé került, amely tegnapi meghozott ítéletében kimondotta, hogy Zola regénye nem erkölcselen, sőt inkább moralizáló, Nana árusítását tehát megengedte és a konfiskált könyveket visszaadta a könyvkereskedőknek.

X-sugarakat

használgják egy idő óta, hogy élő embereken a foggyökerek tulajdonságait a foghúson k részül való világitással kifürkészték. A vizsgálatok érdekés eredménye az, hogy rosszul gondozott fogak gyökerei ijesztő elváltozásokat mutatnak. Ez egy új bizonyítéka annak, hogy egy folyékony fogtisztító szer az észszerű fogápoláshoz elkerülhetetlenül szükséges, mert csak ez képes beszívárogni a foghúsbba és behatolni minden kis részbe. Ha ez a fogviz eleendő fertőtlenítő erővel bír, mint például az ismert »Kosmin«, akkor annak szabályszerű használata mellett a fogak egészségesek lesznek és megszépülnek, amint az egyáltalán csak lehetséges.

Egy palaczk 1 frt, sokáig eltart, kapható gyógyszerárakban, jobb drogua- és illatszertüzletekben. Vezérképviselőség: E. Skriwan Bécs IX. Müllnergasse 3. — Nagybani raktár Budapesten Török Józsefnél.

KÖZGAZDASÁG.

A munka.

Régekte így szolt a példabeszéd: Munka nem szégyen.

Ma az idők járása megkomolyodott. Ma azt mondja az intő szó: A munka kötelesség.

De hát ki tehet róla, ha már a vidéken is sok áldozata van a hirteem meggazdagodni akarásnak, ha annyian vannak, a kik odafutnak a börze aranyborjúja elé táncolni, hogy beleszedüljenek abba az irtózatos örvénybe, a melyből nincs, mert nem lehet, becsületes menekülés.

Szerencse kell mindenhez. Ezt szokták mondani, a mi igaz, de minek üzi az a szerencsét, a ki másképp is képes boldogulni, ha akar. Az élet oly sok kellemtelenséget szerrez a küzdőknek, hogy az élvezeteket erősen áhiják vigasztalóul s a haladó kor szedületes mennyiségű és minőségű elvekkel szolgál, hogy rózsaszínű derűvel fogja be az élet hétköznapjainak szürke peremét.

Hja, de a mi jó, a mi kívánatos a miért a szenvedélyes emberi vér felforr, az drág, szörnyen drága s a pénz, a melyen mindaz megvásárolható, oly méregdrága, hogy sarkányoktól is könnyebben lehet megszerezni.

De ha kell!

A tisztos munka nem hajt annyi hasznót, mint a mennyit el lehet verni. Hiszen — egy kis alapos kirugas főlemeszt egy havi keresetet vagy fizetést, s akkor jön a börze, a bukás, a börtön vagy a halál.

Az erkölcsi és anyagi megsemmisülés.

Bizony, meg kellene tanítani a gyermekeket a tisztos munka megbecsülésére, de hat minálunk akadémikus tudósokat nevelnek már az elemi iskolában, a gyakorlati étellel azonban senki sem törődik.

Nem érdem, de szerencse, hogy aránylag még kevés az elbukottak száma.

Ha a munkából kiveszi kiki a maga részét akkor még kevesebb lesz.

A földmivelőt ki kell végleg zárni a börzejatekből, félünk, hogy ennek sem lesz valami nagy és jelentékeny hatása. Intézkedni kell, hogy csak a hivatásszerű egyéneknek kellene a börze látogatását megengedni s nem mindazoknak, a kik szerencsét akarnak próbálni s a kiknek néha-néha be is üt nagyon ritkán. Ez a ritka szerencse sok szerencsétlen ember vagyonának romján ül mámoros diadalát.

A legfontosabb államok pénzverése.

Az Egyesült-Államok pénzverdésének igazgatósága jelentést közöl a világ legfontosabb államai által vert pénz mennyiségéről. Az 1880-tól 1897-ig terjedő idő alatt a következő mennyiségű pénzt verték a világon: 1880-ban 149.7 arany, 84.6 ezüst, 1881-ben 136.7 arany, 166.4 ezüst, 1882-ben 99.6 arany, 110.7 ezüst, 1883-ban 104.8 arany, 1093 ezüst, 1884-ben 99.4 arany, 95.8 ezüst, 1885-ben 95.7 arany, 126.7 ezüst, 1886-ban 94.6 arany, 124.8 ezüst, 1887-ben 124.9 arany, 163.4 ezüst, 1888-ban 134.8 arany, 138.9 ezüst, 1889-ben 168.9 arany, 139.2 ezüst, 1890-ban 149.0 arany, 151.0 ezüst, 1891-ben 119.5 arany, 138.2 ezüst, 1892-ben 172.4 arany, 155.9 ezüst, 1893-ban 232.4 arany, 137.9 ezüst, 1894-ben 227.9 arany, 113.0 ezüst, 1895-ben 231.0 arany, 122.0 ezüst, 1896-ban 195.9 arany, 153.4 ezüst, összesen 2975.6 arany, 2340.1 ezüst, ezer millió dollárokban.

Az 1898 évben az egyes országok a következő mennyiségű pénzt verték: Oroszország 701.9 arany, 156.0 ezüst, Egyesült-Államok 404.2 arany, 119.9 ezüst, Németország 221.4 arany, 19.1 ezüst, Japán 198.0 arany, 25.8 ezüst, Franciaország 177.3 arany, 40.0 ezüst, Ausztrália 204.4 arany, Anglia 145.8 arany, 34.5 ezüst, Mexikó 2.5 arany, 116.3 ezüst, Angol dollár 116.0 ezüst, Ausztriu-Magyarország 92.0 arany, 8.1 ezüst, Spanyolország 60.5 ezüst, Francia gyarmat 30 arany, 23.7 ezüst, Chili 20.4 arany, Angol gyarmat 19.2 ezüst, Angol-India 26.6 ezüst, Skandináv államok: Svédország 8.7 arany, 4.1 ezüst, Dánia 1.3 arany, 1.2 ezüst, Norvégia 0.9 ezüst, Svájc 8.0 arany, 1.2 ezüst, Mária Terézia arany és tallér 5.9 arany, 1.0 ezüst, Egyptom 4.4 ezüst, Portugália 3.4 ezüst, Németalföld 2.1 arany, 0.8 ezüst, Olaszország 2.7 ezüst, Holland gyarmat 2.1 ezüst, Marokkó 1.7 ezüst, Belgium 0.5 ezüst, Törökország 0.2 arany, összesen 2185.5 arany, 776.7 ezüst, ezer millió dollárokban.

Budapesti gabonatözsde.

Okt. 30.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései a következők:

Bursa	kilo	Ár 100 kg.		100 kilogramm ára
		frtől	frtíg	
Bánsági	ó	76	8.10 - 8.20	80 08.50 - 08.90
"	"	77	8.20 - 08.30	81 08.50 - 08.90
"	"	78	08.30 - 08.40	82 - - - - -
Tiszavidéki	ó	79	08.35 - 08.50	80 08.50 - 08.60
"	"	76	8.15 - 8.20	80 08.50 - 0.895
"	"	77	8.20 - 8.30	81 - - - - -
Pestvidéki	ó	78	08.30 - 08.40	82 08.50 - 08.70
"	"	79	08.35 - 08.50	81 - - - - -
"	"	79	8.05 - 8.15	80 08.45 - - - -
Fehérmegyei	"	76	8.15 - 8.25	81 08.45 - 00.80
"	"	78	8.25 - 8.35	82 8.45 - - - .80
"	"	79	08.30 - 08.45	81 8.45 - - - .
Bácskai	ó	76	8.10 - 08.15	80 00. - - - - .
"	"	77	8.15 - 8.25	81 00.00 - 00. -
"	"	78	8.25 - 08.35	82 - - - - 00. -
Északmag	"	79	8.30 - 08.45	80 - - - - -
"	"	78	8.35 - 8.40	81 - - - - -
"	"	79	8.40 - 8.50	81 - - - - -
			Min. hekt.-ben	Arkilógram
Rozs elsőrendű	uj	70-72	6.55	6.65
" másodikrendű	"	-	6.40	6.50
Árpa takarmánynak	"	60-62	6. -	6.20
" égetni való	"	62-64	5.70	5.90
" serfőzdei	"	64-66	6.60	7. -
Zab	uj	39-41	5.35	5.45
Tengeri bánsági	uj	-	5.10	5.30
" más nemű	"	-	0.00	0. -
Repce bánsági	"	-	11.60	12.10
Köles	"	-	5.30	5.60

Sertés vásár.

Kőbányai sertéspiacz. Okt. 30. Magyar elsőrendű Öreg nehéz (páronként 400 kgm felüli) — kr. Közép p. kint 300-400 kg. sulyban — kr. 320 kilog sulyban. Fiatál közép (páronként 251-320 kg. 43-44 kr. Fiatál könnyű páronként 250 kg. sulyban 43 1/2-44 krig. Szerbiai: Nehéz p. kint 260 kg. sulyban 41 1/2-42 krig.

Sertéslétszám: 1899. évi okt. hó 28 napján volt készlet 36507 darab, okt. 29. felhajtott 875 drb, 1899 okt. 29-en elszállított 975 db. 30-ára maradt 39.407 db. A hizott sertésüzlet irányzata lanya.

CSARNOK.

Miről regél a malom?

Regény.

Südermantól. (18.)

— Folytatás. —

Persze hogy lehet, — de a bensőség a titkolódási kedv, mely oly nagyra nő bennük, már nem fog elveszni soha. Minden haszontalan kis tréfa ingerlő volt rájuk nézve, mert Mártonnak eoból mit sem szabad volt tudnia és ha olykor suttogás közben fejüket összehajtották a legkisebb zajra szétrebbentek, mintha gonosz terveket kovácsolnának.

Eddig nem szóltak egy szót, nem váltottak egy pillantást, nem ébredt bennük egy gondolat, mely félt volna napvilágra jönni, de lelkükről az ártatlanság himpora le van törülve.

Igy jött meg János ünnepe. . .

Hüsen lebben a szél. A föld mintegy izzasztan hever a virágok ala temetve az illatok párájában lebegve. A jázmin és labdarózsa-bokrok bevannak hintve virággal, mint-ha hab fedné a lombokat.

A korai rózsák kelyhe megnyitlik s a hársak is bimbóznak már.

Trude a tornáczon ül, kézi munkája ölében hever s néz mereven maga elé. Virágok illata, napsugara, kábitották el a fejét, az nem árt neki. Virágillat és napsugár, ebből él ő. Szeretne az izzó párában fürdeni, kiinná a virágkelyhek tartalmát, ha volna azonban valami, a mit meg lehet inni.

A malomban abba hagyják a munkát, korábban mint rendszeren, a cselédek átkészülnek a faluba János ünnepét ülni. Táncozni akarnak, ki akarják tomboloi magukat amugy igazában.

Trude sóhajt. Ki megy még oda? Márton itthon marad, de János, — János persze megy.

János éppen az ajtóban áll, int neki, majd leveti magát a padra. . . fáradt és melege van. Nehéz munkát végzett,

Pár perc mulva megint felugrik.

— Nem maradok itt — mondja. — It majd meg ful az ember,

— Hová mész?

— Le a folyóhoz. Nem jössz velem?

— Jövök!

Trude félrehajítja a kézi munkát s karöltve mennek el.

Ma táncolni fognak a faluban. — Mondja Trude.

— Oda akarnál menni ugy-e cicza?

— Összekulcsolja kezeit, hogy annál festőbben legyen kérése előadva —

— De ma nem lehet, otthon maradok én is, — mondja János.

— Botrány — mondja a nő — hogy én még veled sohasem táncoltam. És én nagyon szeretnék. Te szépen táncolsz, — nagyon szépen —

— Honnan tudod?

— Még kérdés? — mondja nevetve — gondolj a lővész-ünnepre három esztendeje —

A lá —

A lányok csodákat beszéltek rólad, milyen csinos voltál, milyen ügyesen karoltad át őket tánc közben, nem szorongattad, de nem is eresztetted el őket, hogy nyulánk és szép voltál, azt magam is látom, de hát mit ér az nekem. Ugy néztél el a fejem felett, mintha én semmi sem lettem volna.

— Hány éves voltál akkor?

Az asszony késik egy kissé a válasszal s aztán felel félhangon:

— Tizennégy — meg egy fél.

— Na, azért! — nevet János.

— De nagy és . . . és . . . fejlett már akkor is voltam — felel a nő.

— Neked nem ártott volna, ha egyszerű kétszer körülviszl a tereben!

— No hisz helyre hozhatjuk ezt két hét mulva, a lővészünnepen . . .

— Igen, lehet az? — kérdi égő szemekkel.

— Márton valami «főlővész» ott. Ő csak nem hiányozhat.

Trude tánczol örömeben, de aztán leverten szól:

— De nekem nincs tánccipőm.

— Csináltass magadnak.

— De ez a cipész olyan eseti-eket csinál.

— Akkor hát majd írok én a városba cipőért. Add csak a mértéket meg.

— Igen, megteszed? Drága, Jó Janikám te!

Aztán hirtelen kikapja kezét János karjai alól s elkezd futni, úgy kiálltja:

— Fogj meg!

János utánna, de nagyon fáradt nem tudja beérni. A felhúzó hidon át futnak, ott a gyepes sikon folytatódik a hajtsza, egész a fenyves mezéig. Trude egy ügyes fordulattal el siklik mellette s mielőtt el foghatná ismét a folyó másik partján van. Lelegzet nélkül kap Trude a láncz után, a mellyel a hidat felemelik, teljes erővel megrántja azt, mire a hid felemelkedik a magasba, éppen abban a pillanatban, a mikor János rajta futna végig. Visszaszökken, felkiált s a korlát gerendába kapaszkodik s meggátolja a láncz tovább esuszását.

(Folyt. köv.)

Szerkesztői üzenetek.

Kívánsági Levél. Ha úgy akarja, utolsó. F. K. Közlöhetetlen.

V. Köszönjük.

Nyilt-tér.



Kevés gyógyviz küldetik oly távol vidékre és örvend oly közkedveltségnek, mint a már több mint husz év óta használatban levő **FERENCZ JÓZSEF keserű viz**, miről a négy világrészben nyert **10 aranyérem tanuskodik**. A **Ferencz József keserű viz**ből mint rendszeres adag egy boros pohárral reggel éhgyomorra véve elég-séges.

Üres, tiszta 20—25 kg. petroleumot befogadó kőkorsók megvételre kerestetnek. Czim a kiadóhivatalban.


Szőnyegek,
Linoleum, viasszos vásznak,
Butorszövetek,
Gyapju és csipke függönyök,
Ágy és asztalterítők,
Flanel takarók,
 nagy választékban kaphatók
Szabó Lajos Fiai cégénél
Debreczen.

Üzleti könyvek nagy raktára.

HOFFMANN és KRONOVITZ

 KÖNYVNYOMDÁJA 

DEBRECZEN, a főpostával szemben.

Ajánlkozik:

nyomtatványok elkészítésére,

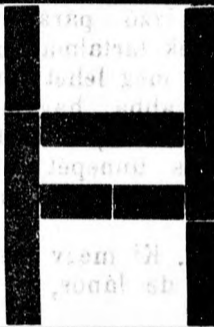
kereskedők, gyárosok és iparosok részére

Levélpapír czégnomással

1000 drb. 3 frt 50 krtól feljebb.

Levélborték czégnomással



1000 drb. 2 frttól feljebb.



Monogrammal ellátott

Lakadalmi és béli meghívók.

Eljegyzési kártyák

 nagyon olcsón. 

Névjegyek

Tánczrendek

Számlák

Jegyzékek

Üzletjegyek

Körlevelek

Árjegyzékek

Műsorok

Zárszámadások

Evi jelentések

Dombornyomásu galvanizált remek

 reklam falragaszok. 

Pinczérszámlák, bor és sörczimkék.

Menu kártyák a legdiszesebb kivitelben.

Regények, elbeszélések, költemények.

Tudományos és szakmunkák előállítása.

Rovatos ivenk, tabellák.

Részvények, szelvények.

Elsőbbségi kötvények, értékpapírok.

Diszesen kiállított étlapok.

 igen mérsékelt árak mellett. 

Ruggyanta bélyegzők igen olcsón.